

ת-46/2-23/2



Evidence of Meir Lapid to Shamgar
Commission
ref 248

ועדת-החקירה
בעניין הטבח שאירע במערת המכפלה בחברון

עודות החקירה הממלכתית לענין הטבח בחברון	
שם המזג: א.ו.א.	טלפון: 1088 / סימון: 1088 / תות סיכון:

הזהעה מס' גליון מס' 2534829
הזהעה של: מאיר ידידה לפד ת.ז: 08-593740
מען: קבוץ חפצ חיים ד.ג. נחל שורק
טל': 08-593740
שנת לידה: 1973

תאריך: 19.5.94 שעה: 13:10 המקום: ביחמ"ש העליון החוקר: דפנה בינוול

הגעתי למסרו עדות בפני הוועדה על-פי בקשתி, לאחר שהעברתי אליכם בפקס את הקווים הכלליים עליהם ארצתה לדבר (ראה פניה מס' 146).

יש לי מסמך שני מראה לך כתעת, אותו כתבתי במהלך ימי השבועה, לאחר הרצחים של אבי ואתי

- אבי מורי, מרדכי לפיד ואתי שלום. אני מגיש לך מסמך זה בעברית.

ד"ר גולדשטיין עוזר לי לתרגם מסמך זה לאנגלית בעזרת אדם נוסף מקרית-אורבע. אני מגיש לך גם צילום המסמך המתורגם לאנגלית. יש לי גם תרגום לروسית.

באופן כללי נהגתי לשוחח ובודת עם ד"ר גולדשטיין. היינו נפגשים בבית הכנסת או במקומות אחרים. היינו מדברים על המצב בו אנחנו שרים, מדברים פחות על ענייני היומיום ויתר על העתיד.

אני הייתי רוצה להעיד בפומבי בפני הוועדה. החשיבות היא שלא רק השופטים, אלא גם כל עם ישראל צריך לדעת איך קרה شيء קרי עשה של גני, וכך אני רוצה להעיד בפומבי.

(חווסף לעד שעליו לומר את דבריו כאן ורק עפ"י תכם ישקו חברי הוועדה אם יש贊amento לעודות בפניהם בפומבי אם לאו).

המחלוקה העיקרית שהיתהبني בין ד"ר גולדשטיין (ועל אף היוותו קשה, תמיד נאמרו הדברים ברכות ובתובות), לא כמו שנוהג להשוב) עסקה בכיצד ניתן לפטור את הבעייה של השנה של העربים ליהודים, של האנטישמיות, והאם עוד אפשר, בדרךים מוכבדות, לעשות מעשים שונים מניהל תקין או שכבר אין מה לעשות - ולא רק שא-אפשר לנוהג בדרךים תקינות - אלא גם אסור לנוהג בטוב עם רע.

יש משפט שאומר: "כל המוחם על אכזרים - סופו להחטacz' אל ורחמים".
ולפעמים בכך לשמר על הצדק בעולם ועל רמה מוסרית בריאה - צריך גם לעשות דברים לא
טבעיים.

נקודות המחלוקת ביןינו הייתה אולי אנחנו עומדים כרגע. האם עברנו קו אדם ונחנו
נמצאים כבר במפלת, אולי הרכב מתדרדר לתהום וצריך לזרוק אדם מתוך הרכב כדי להצילו,
דבר שלא קורה בנסיבות רגילה.

הוא אמר שאנו נאחוריו הקו האDEM, ואני אמרתי שבכל זאת אנחנו מטעסים ביהودים,
וליהודים יש לבבות - ולפיכך עזין אפשר לעשות מעשים של דמה ושל מחשבה כמו שאני
בחרתי לעשות.

הויכוח ביןינו היה גם קודם לרצח אבי ואחי.
הינו בקשר ידידות הרבה שנים והתווכחנו כמו ידידים, תוך דאגה אמיתי.
הדיון ביןנו היה תאורטי. הוא אמר שצריך מקום. השאלה באיזו צורה ובאיזה מיטלי בROL
ועופרת - לא עלתה, לא התעסקנו בכל מיני רעינות מעשיים, אלא ברמה העקרונית. תמיד
שנפגשנו - הינו מדברים על הדברים הללו.

הפעם האחרונות ששוחחנו על-כך הייתה אחרי תאונת הזרכים שקרתת עצמנו - זה היה כמה
שבועות, **שבועיים לפני פורים**.

נפגשנו אז לא בביתו, אלא בחוץ, מחוץ לתפילה. זו גם הייתה הפעם האחרונה שראיתו. אולי
ראיתי אותו לאחר מכן - ביעף, אבל לא דברנו.

שאלת: מה לדעתך גורם לך גולדשטיין לבצע את הטבח?
תשובה: התשובה לכך נמצאת במסמך שהוגש לכם. ומעבר למסמך - לדעתי הואעשה אותה שעה
כפי שחשב שעברנו את הקו האDEM. מה שהוא רצה להשיג זה להזכיר לנו אולי הקו. להגידי
לייהווים שלא יפיקו את האחים שלהם.

שאלת: האם אי פעם דיבר איתך על כך שצריך יומם אחד למקום ולהרוג ערבים במערת המכפלה או
במקומות אחרים?

תשובה: זיברנו רק ברמה הכללית, ברמה הכללית - צריך להרוג. גם הצבא הורג אנשים, הורג
ילדיים פרוחחים.

הארון והארון

הראין האחדו: "עת להרוא ועת לרפא"

תשעה ימים לפני שביצעו את חטבה המזען במערת חמכפלח, חעניק ברון גולדשטיין ראיון למומ רוברטס, מפקד טרפם דוקו-מנטוריום לטלויזיה תבריטית ותאמריקנית.

רוברטס, שאיפשר לשני עיתונים בניו יורק לפרסם קטעים מהראיון, סייר כי במשך שבועיים דבר גולדשטיין על חייו ועל מאבקו בערבבים "בצורה מונוטונית, כשהוא אינו מביט בעיניו". לחן קטעים נבחרים מהראיון:

"אני מודבר איתך ממש שאותה אדם הנו. אבל אם אתה רוצה לחסרייט אותו, מוטב שתකבל רשות לחסרייט אותו בבית חסורה, כיון שם כנראה אבלה בשנים הקרובות."

"אנחנו וואים הרbatch CAB וסבל בין אישינו כאן. אנחנו חיים בלב-חץ גדול. אבל תאנשים חזקים בגלל חמונוח שלחם באלהום וב-"

אידיאולוגיות שמדricaת את החיים. "עם חיותו הוא כמו כיבשת בו 70 זאמים, אבל חכל שלאה של רצון כאלהום, לנשך ולכוח החבאי אין ממשמעות. אני מאמין רק באלהום אחד, באלהוי ישראאל."

"מנחינו ישראל מנסים לאחסן אותה כאותו עילית. המתנהלים מוחווים איום לתנוגותם, וכך, ביחסם להביה לכך שאנשים יקבלו את החות- השמצות נגנו. זאת, בסיסו להביה לכך שאנשים יקבלו את החות-

פרקות שלנו. "לעולם לא נעזוב את חברון, אדמה אבותינו. אנחנו מודמים את עצמנו כשבאננו הוושבים שייח' ז'קקים עם חערבים. זה בלתי אפשרי. אבל תחברה היישראלי עימנו מהחיאבק בהם, עייח' מלחיי לחם בסמטה ללא מוצא."

"חם נמאן עליינו, ערבים. חם כמו מגיפה. חם מלחלה שמהזהמת אותנו. חבאה היישראלי חוטא נגד חם היוזדי בכך שהוא מונע מאייתנו לנקוט בערבים ומונע מאיתנו להפחיח אותם. אנחנו חיינו בים לסלק אותם."

"ערבים חזקים. חם מהחדים לאומנותם עם למת וותן. אם לא נגזרו אותם מכאן – חם יגורשו אותנו. אנחנו לא מגרשים אותם כיון שאחננו, היהודים, סובלים מטהביך השוואח. אבל מהחשושאח האמי- תית לשואהח היא שערבים חם תנאים של ימינו. חם שיתמכו פועלם עם הנאים ודם לא ינחו עד שייאנסו את כל נשותינו ויתרגנו את כל חברים שלנו."

"הגשחה לנו עכשו היא כמו של אותם יהודים שעבדו עבור תנאים. אנחנו ממלאים אחר מקומותיהם. ערבים לועגים לנו. זו רק שאלה של רצון האלהום: או שנעשה זאת מרצוננו, חיה'ן חחופשי או שאלהויים ישלוטו בנו ביד קשח".

כאשר שאל חמראיין את גולדשטיין האם אין סתירה בין דינרתו לבין לבון חיותו רוכא, ענה גולדשטיין "לא", וחוסיף בקול שקט: "עת להרוגות לרפא". ואז קם עזב.

■ כתבתנו בניו-יורק

ועדת החקירה הממלכתית
לענין חטבה בחברון

24 שפטת העונש

יום ראשון, ט"ז באדר תשנ"ד – 27.2.1994

שם המזג: א. י. א. 1092

תת סימון

סיכון

עדות חקירה - ישיבת מיום 8.3.94 - ישיבת אחת י"ט

גדותו של העד אלים קליפי מאיר

דוגמא: אם ברוך גולדשטיין היה רוצה לבצעטבח אפלו גדול יותר בערבים, הוא היה צריך להגיע בשעה קצר יותר מאשר לשובך, ליד ככר גروس ושם הוא יוכל לבצעטבח הרבה יותר גדול, כי כמו אמרתי קודם, אנחנו לא מסוגלים לתת מענה לנושאים של טרוף של אנשים שאוחזים בנשק我们知道 גם את הדבר הזה לא צופים. אין לנו על זה מידע מוקדם. בכלל על הדברים אין לי מידע לא זהה, לא פורמלי ולא א-פורמלי. כל מה שאינו ידוע על היהודים, זה יכול לדעת כל תושב המדינה ישראל דרך התקשרות זכמובן דרך היכרות שלי את השטח מבחינת ארבעים שאיתם ראייתי. אבל הם לא מוקדים מבחינתנו כגורמים, כקבוצות. אף אחד לא יקבע לי אותם שאלה הם כאלה הם אחרים. וחייב הוא מידע לא מוקד לא נקודתי. אני גם אף פעם לא הרגשתי צורך במח"ט, על פי הארבעים שהכרתי בשטח, שהם כולם היו הפרות סדר או רוגם גדול היה חיה הפרת סדר. לא הרגשתי צורך לבקש מידע נקודתי ו konkretti על ארגון זה או ארגון אחר, כי לא ידעתם גם על קיום הארגונים. אני יודע שיש תנوعת כחנה בעיר חברון. אני יודעת שיש מתנוונות אחרות כמו בכל מקום אחר וכך בכל שוב אחר שיכולים להיות כאלה ואחרים בפרישה הרגילה של התושבים במדינת ישראל.

מ. לו: אולי בחמש ש machshak של מה אמרת עשו על בודדים היה לך איזה סיבה למנוע מהם אולי נשק, או הסתובבות. אתה אומר שלא הייתה וכו'.

קליפי מאיר: באשר לבודדים, גם על בודדים לא היה לי מידע ולא קיבלתי מידע מארך אחר. המידע שיכל היה להיות לי לגבי

SPECIAL
SENUICENTENNIAL
EDITION

THE COLLECTED WORKS OF
ABRAHAM LINCOLN



AUTHORIZED BY
LINCOLN SESQUICENTENNIAL COMMISSION
WASHINGTON, D.C.

1959

JANUARY 27, 1838

mistake. And not only so; the innocent, those who have ~~ever~~ set their faces against violations of law in every shape, alike ~~with~~ the guilty, fall victims to the ravages of mob law; and thus goes on, step by step, till all the walls erected for the defence of the persons and property of individuals, are trodden down, and disregarded. But all this even, is not the full extent of the evil. By such examples, by instances of the perpetrators of such acts going unpunished, the lawless in spirit, are encouraged to become lawless in practice; and having been used to no restraint, but dread of punishment, they thus become, absolutely unrestrained. Having ever regarded Government as their deadliest bane, they make ~~a~~ ^{use} of the suspension of its operations; and pray for nothing ~~so much~~, as its total annihilation. While, on the other hand, good men—men who love tranquility, who desire to abide by the laws, and enjoy their benefits, who would gladly spill their blood in the defense of their country; seeing their property destroyed; their families insulted, and their lives endangered; their persons injured; and seeing nothing in prospect that forebodes a change for ~~the~~ better; become tired of, and disgusted with, a Government that offers them no protection; and are not much averse to a change in which they imagine they have nothing to lose. Thus, then, by the operation of this mobocratic spirit, which all must admit, is now abroad in the land, the strongest bulwark of any Government, and particularly of those constituted like ours, may effectually be broken down and destroyed—I mean the attachment of the People. Whenever this effect shall be produced among us; whenever the vicious portion of population shall be permitted to gather in bands of hundreds and thousands, and burn churches, ravage and rob provision stores, throw printing presses into rivers, shoot editors,³ and hang and burn obnoxious persons at pleasure, and with impunity; depend on it, this Government cannot last. By such things, the feelings of the best citizens will become more or less alienated from it; and thus it will be left without friends, or with too few, and those ~~far~~ too weak, to make their friendship effectual. At such a time and under such circumstances, men of sufficient talent and ambition will not be wanting to seize [the opportunity, strike the blow, and over-

³ Dwelling as he does on the horrors of lynch law in Mississippi and Missouri, Lincoln may seem remiss in ignoring, save for this phrase, the lynching at Alton, Illinois, on November 7, 1837, of the abolitionist editor Elijah Parish Lovejoy. It is somewhat too obvious and naive to assume that Lincoln was being politic in avoiding reference to an episode so recent and so vivid in the recollection of his audience. Rather it seems possible that he chose a subtler way of pricking the conscience of his audience than by direct denunciation. Members of the Lyceum who listened to Lincoln without sensing the specter of Lovejoy in their midst must have been obtuse indeed.

בס"ד

**המועצה המקומית קריית ארבע
הרשות הראשית קריית ארבע**

עבודות הנוגעות לקברו של ד"ר ברוך גולדשטיין ז"ל

מוגש לחברו ועדת חוקה, חוק ומשפט

1. ד"ר ברוך גולדשטיין נקבע בקריות ארבע ע"פ דרישת גורמי צה"ל. משפחתו התנגדה לקבורהו במקום זה ודרשה לקבورو בבית העתיק בחברון. יצוין כי לקריות ארבע אין בית עלמין ובית העתיק בחברון משמש כבית העlian של קריית ארבע. עקב הדרישת החד משמעות של הצבא נעתרה המשפחה לבסוף לקבورو בקריות ארבע.

2. לצבא הוברכה העובדה כי יהיה צורך למצוא מקום מתאים בקריות ארבע. כן הוברכה משמעות העובדה כי תהיה זו מצבה ייחודית, אשר סביבה יהיה צורך להקים את כל השירותים המקבילים בבית עלמין - נטילת ידיים, ספרים ותהילים, נרות נשמה וכדומה כל השירותים הללו קיימים בכל בית עלמין לכל הנפטרים. כן הוברכה משמעות העובדה כי מצבה ייחודית תחווה נקודת עניין ומשיכה לסקרים, תיירים, עיתונאים וכו'. כל הדברים הללו הובחרו אך הצבא עמד על קבורתו בקריות ארבע.

3. עקב כך היה צורך מיידי למצוא מקום מתאים בחלוקת צדקה אך במקום שמור למניעת פגיעה. המקום נמצא בתיאום עם חברא קדישא ובאישור צה"ל.

4. מקובל כי כל נפטר, בלי קשר למעשו בחיו, זכאי למצבה. המשפחה דרשה שלא יוקם במקום גלעד או מצבה מפוארת. על קבورو של ד"ר גולדשטיין הוקמה מצבה בגודל רגיל. עקב העובדה כי המקום הוא בחלוקת צדקה בלבד, נוצרה בעיה של בז' במקומות, ולכן נבנה משטח מרוצף מסביב למצבה.

5. ליד המצבה נבנו השירותים המקבילים בבית עלמין. כאמור, מתקנים אלו קיימים בכל מקום קבורה, וכך, עקב העובדה כי ע"פ דרישת הצבא מצבה זו הוא בודדת, נבנו כל המתקנים הללו עבורה בלבד.

6. כל העבודות והבנייה נעשו ע"פ אישור בנייה מפורט, הכלל את כל הפריטים, ע"י המנוחא"ז ושלטונות הצבא. מימון הבניה נעשה ע"י המשפחה ומקורביה.

7. המשפחה דרשה לא לקיים טקסים ואירועים במקום. לשם כך הובב שלט הפונה לציבור לא לקיים טקסים וכדומה ליד הקבר.

8. המשפחה מתחה על ניצול הקבר בידי כלי תקשורת וגורמים מסוימים לצורך ניגוחים וחוויות. המשפחה אינה קשורה ואניינה אחראית לאנשים המזומנים. גורמי תקשורת צילומים ליד הקבר ולא לכלי התקשרות המשתפים איתם פעולה.

9. דרישתנו היא, להפסיק את ההטרדות ולהניח למשפחה בכל מסע השיסוי המתנהל סביב עניין זה.

מסמכים רצ"ב
תצהיר / בקשה המשפחה להקמת המצבה
אישור המהא"ז להקמת המצבה, תרשימים הקבר

תְּצִיהָר

אני החר"מ ישראל גולדשטיין
כאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים
בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר/ה בזאת בכתב כדלקמן:

1. אני אביו של ברוך גולדשטיין ז"ל נotonin תצהיריו זה על מנת להעמיד את רשותות צה"ל על כוונת משפחתי בכל הקשור לעובדות. סמור לקבר בניי ז"ל.
2. בקשתנו הינה כי תוקם מצבה במקובל על הקבר. וכן יבוצע ריצוף סמור לקבר וויתוקנו במקום קופות צדקה. מקום הספרי תפיכת ולהנחת. נרות נשמה, ותאורה. וכן מקום לישיבה הכל במקובל במקום קבורה במדינה. עד היום בוצעו עבודות הריצוף והותקנו המתקנים והכשרתם לעמוד פגאי מזג האויר וכן טרם הותקנו התאורה והמצבה עצמה.
3. כל כוונת המשפחה היא כי קברו שלبني ז"ל יהיה עם המתקנים הבסיסיים ש מקומות קבורה ותאפשר לנו היכולת לעלות לקבומו בדרך נאותה. oczywiście כי אין בכוונתנו לבנות כל מבנה במקום.
4. והרני מצהיר כי זהשמי, זו חתימתי וכי תוכן תצהיריו זה אמת.

/ גַּם 36/ פֿרְנָסֶק

חתימת המצהיר/ה

הנני מאשר בזאת כי ביום 3/11/94 הופיע/ה לפני עורך-דין נ. ורצברג
שמשדי ברכ' מרדיי בן הכל 2, ירושלים, ישראל גולדשטיין
שהזהר/תה עצמו/ה על ידו ת.ז. מס. _____ (המוכרת כי באופן אישי)
ואחריו שהזהרתי/ה כי עליו/ה להצהיר את האמת וכי ת/יהיה צפוי/ה
עוונשים הקבועים בחוק אם לא ת/יעשה כן. אישר/ה את נכונות הצהרת/ה
הנ"כ וחתם/מה עלייה.

נפתלי ורצברג
עורר-דין

עֹרֶר - דֵין

חתמת